

V letošním aliančním týdnu modliteb nám byla dána příležitost zamyslet se nad známým, velmi známým podobenstvím. Podobenství o marnotratném synu. Myslím, že tomu ztracenému synkovi jsme v pondělí a v úterý už věnovali dost pozornosti, a proto chci dnes váš pohled obrátit k onomu druhému, věkem staršímu synovi.

Starší syn zůstává v první části podobenství dokonale v pozadí. Nic nevíme o něm ani o jeho zaměstnání, pouze tušíme, že existuje jakýsi starší syn, poněvadž se řeč točí kolem mladšího syna. Teprve v druhé půli podobenství se starší syn dočká a začne se mluvit o něm. Je zajímavé sledovat, jak se životní příběhy obou mladíků od sebe liší. Mladší syn probendí ve světě, co se dá – peníze, dobrou pověst, vztah k rodině. Dokonce lze říci, že ztracený syn klesl tak hluboko, že ztratil sám sebe. Starší zatím v klidu poslušně pracuje na otcově hospodářství. Snad bychom mohli říci, že vede šťastný a pokojný život. Jenže pak mladší syn v daleké cizině prožije vnitřní obrat. **Šel do sebe**, zachycuje nádherně evangelista Lukáš. Šel do sebe a cosi ve svém srdci změnil, vypravil se na cestu zpět domů, ke svému otci. Otec se raduje ze ztracencova návratu a starší syn je rozčarovaný. Tolik povyku kvůli jednomu hříšníkov! Takové náklady na slavnostní hostinu! To mně, spravedlivému a poctivému člověku, se nikdy taková hostina nevystrojí.

Jedno podobenství a dva bratři. A já se vás ptám, kterému bratrovi se podobáme my? Která role je nám bližší? Čí situaci lépe rozumíme a umíme se do ní vcítit? Obvykle raději věnujeme pozornost mladšímu synovi. Nejprve hříšník a potom kající hříšník. O těch v církvi vždycky s chutí mluvíme. Jak byli zkažení, ale jak se díky Bohu proměnil jejich život a jak se vydali na správnou cestu. Rádi slýcháme o napravených hříšnících. Tak i tento mladší syn je názorným příkladem obrácení, změny smýšlení. Považujme jej za vzor pokání a všem

hříšníků přejeme totéž: poznat a uznat vlastní bídu, jít do sebe, vyjít na cestu, dojít až k otci, najít místo na slavnosti. A sami dokonce přiznáváme svou určitou blízkost tomu darebákovi. Vždyť i my jsme byli ve světě ztraceni, i my mrháme Božími dary a odcizujeme se Otcově vůli. Ale i my stejně svých chyb litujeme a hledáme znovu cestu do bezpečného domova, plného života a radosti.

Dobrá tedy. Ale ještě se vás zeptám, proč nám Pán Ježíš pověděl tohle podobenství právě takto? Měl nějaký záměr, měl na mysli určité adresáty? Podobenství klidně mohlo skončit synovým návratem domů. Koná se hostina. Jezte, pijte, radujte se! Panečku, to by byl happyend. Jenže Pán Ježíš na tomto místě neskončil. Měl potřebu mluvit dál. Nestačí probrat jen ztraceného syna, nýbrž je nutné zmínit i toho neztraceného. Při zvěstování evangelia nestačí probrat jen ztracené Boží děti, nýbrž je nutné zmínit i neztracené Boží děti. A to jsme my, sestry a bratři. Jsme to my, kdo se Bohu neztratil. (Alespoň dnes, v tuto chvíli.) Vždyť zde konáme bohoslužby v jeho jménu, jsme zcela vědomě shromážděni jemu na očích. Tak jaképak vykrucování. My jsme tím starším synem, který je tam, kde má být – totiž u Otce. My, věřící, se staráme o jeho vůli, pracujeme na jeho díle. Usiluje žít spravedlivě, snažíme se vyhýbat hříchu, dlouhá léta neseme odpovědnost za Otcovo postavení ve světě.

Jsem přesvědčen, že podobenství o ztraceném synovi Pán Ježíš pověděl těm, kdo jsou pevně zasazeni do Božího lidu. Kdo o nebeském Otci nepochybují, kdo před ním neutíkají, kdo poctivě naplňují své poslání. Jako církve se máme učit radosti. Učit se prožívat radost ze všedního dne, z práce, která jde jen pomalu kupředu, která hned nepřináší ovoce. Vždyť jsme blízko otce. Sdílíme s ním všechno.

Synu, ty jsi stále se mnou a všechno co mám, je tvé,
(31) říká otec v podobenství. Náš spravedlivý život možná není tak barvitý a bohatý na změny, jako život hříšníků. Ale je šťastnější a pokojnější.

Ježíš vypráví podobenství o ztraceném synu zbožným lidem. Vypráví je nám, vypráví je o nás. Osud ztraceného syna je sice dobrodružný a převratný, ale Kristus dobře ví, že takovéhle zásadní životní obraty se nedějí každý den. Párkrát nebo jen jednou za život. A Kristus také ví, že běžný život – a to i běžný život víry – bývá někdy hodně únavný. Přesně jak to vyjádřil nespokojený syn:

Tolik let ti už sloužím a nikdy jsme neporušil žádný příkaz a mně jsi nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli.
(29)

Ovšem podobenství nás učí radosti. Je chyba pro samou dřinu zapomenout na radost. Je chyba při vzorném plnění příkazů nezorganizovat žádnou oslavu jenom proto, že pořádání slavností nepatří k zadaným úkolům a povinnostem. A také je chybné závidět hříšníkovi. Svým zahořklým zrakem starší syn záviděl tomu, kdo před chvílí záviděl prasatům. Jak trapné, v tom bychom se staršímu synovi nemuseli podobat.

Obě dvě části – ta o tom mladším, ztraceném, i ta o starším, našťvaném – obě dvě části končí slovy o radosti. ***Máme se proč radovat a veselit...*** Opakuje otec. Podobenství nám vypráví především o radosti. O otcově radosti z každého syna – z toho ztraceného, i z toho udřeného. Nechejme se nakazit touto radostí. My, lidé církevní, my starší synové, o sobě prohlašujeme, že máme radost z každého člověka, který nachází cestu k Bohu Otci. Ale zároveň dokážeme nasadit pěkně kyselý obličej, když se nám dotýčný příchozí nelíbí. Je tuze moc jiný, než jsme my. Dovedně vyhmátneme nějakou vadu na jeho profilu. Ostatně už jen jak jsme si pojmenovali to dnešní podobenství. „O marnotratném synovi“ Marnotratnost – to je to, co nás, starší sourozence, na synovi zajímá. Jak vyplýval podíl z tátova odkazu a hloupě prohýřil své peníze. To nás na něm dráždí, podle toho jej nazýváme. Ale otci samotnému je jedno, co syn z penězi udělal. Pro něj to není marnotratný syn – pro otce je to ztracený syn, který se odcizil, kterému se nechce domů, který dostal strach z těch, kteří ho milují. A otec se dovede radovat, když se syn vrátí. Návrat promarněných peněz by jej nepotěšil, leda návrat syna mu dává radost. Říkám znovu – nakažme se radostí Boží z každého, kdo hledá spásu a přijímejme mladší, ztracené bratry, kteří chtějí mezi nás. Není to vždy snadné – sami znáte, jak to pořádně v církvi skřípe, když se do společenství chtějí plně zapojit lidé rozvedení, lidé homosexuálně založení, lidé propadlí závislosti... Ano, jsou, jací jsou, ale když už se jednou přiblíží Bohu, vezměme si k srdci výzvu evangelia:

hoduje a buďme veselí. Máme proč se radovat, neboť tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.

(23.31)

Radost – takový je výsledek příběhu o ztraceném synovi. Mít radost z trvale zbožného života v Boží blízkosti, mít radost i z náhlého obrácení bezbožníka. Mít radost. Tato radost je možná ještě důležitější, než si myslíme. Neboť podobenství je jenom podobenství. V něčem se skutečnosti podobá a v něčem se odlišuje. Největší odlišnost mezi příběhem a skutečností spatřuji v postoji ztraceného syna. On i když je v cizině zchudlý zcela na dně, dobře ví, že kdesi v dálce na něj čeká milující otec. Ví, kam jít. A tohle vědomí dnešní ztracení synové a ztracené dcery nemají. Nevědí, komu se odcizili. Nechápu svou životní situaci jako odchod od Boha. Netuší, že na ně čeká duchovní domov, kde se rozdává pokoj. Netuší, že na ně čeká bezpečný domov, kde se pořádají radostné hostiny víry, naděje a lásky. Netuší, k jak dobrému a laskavému otci se mohou vrátit. No a to je úkol pro nás – starší syny a dcery. Jedině my, lidé

STARŠÍ SYN (Lukáš 15,25-32)

Napsal uživatel Jiří Tengler

Čtvrtek, 24 Leden 2008 22:11 -

věřící, dokážeme vyzařovat radost z Otcovy blízkosti. Radovat se z péče a darů, které dnes a denně dostáváme. Touto svou radostí můžeme druhým dosvědčit, kde mají hledat otce. Brbláním a stěžováním cestu k Pánu nikomu neukážeme, jedině radostí. Jedině radostí. Amen.

Kázání při modlitebním shromáždění v Církvi československé husitské 10. ledna 2008.